

Regulamin

korzystania z teleskopów optycznych Instytutu Astronomii UMK

§ 1

1. Pawilony obserwacyjne Instytutu Astronomii UMK i zawarty w nich sprzęt zwany dalej aparaturą badawczą, tj. teleskopy optyczne wraz z wyposażeniem, przeznaczone są do prowadzenia obserwacji astronomicznych.
2. Do korzystania z aparatury badawczej uprawnieni są wyłącznie:
  - 1) pracownicy badawczy, badawczo-dydaktyczni, dydaktyczni i inżynierjno-techniczni Instytutu Astronomii UMK,
  - 2) osoby będące pod bezpośrednim nadzorem osób wymienionych w punkcie 1, w tym doktoranci, studenci, współpracownicy z innych ośrodków naukowych oraz zaproszeni goście.
3. Wśród osób wymienionych w ust. 2 wyróżnia się:
  - 1) członków zespołów badawczych korzystających z aparatury badawczej w ramach czasu obserwacyjnego przyznanego w wyniku konkursu na realizację projektów badawczych, dydaktycznych lub popularyzatorskich, zwanych dalej projektami obserwacyjnymi, zatwierdzonych przez dyrekcję Instytutu Astronomii UMK,
  - 2) członków zespołów badawczych korzystających z aparatury badawczej w ramach czasu obserwacyjnego przyznanego na podstawie wniosku o udostępnienie aparatury badawczej w trybie nadzwyczajnym i po zatwierdzeniu zgłaszanego projektu obserwacyjnego przez dyrekcję Instytutu Astronomii UMK.
4. Osoby wymienione w ust. 3 są zwane dalej obserwatorami.

§ 2

1. Czas obserwacyjny przeznaczony na realizację projektów obserwacyjnych przydzielany jest na zasadzie konkursu ogłaszanego co 4 miesiące, tj. co trymestr, przez przewodniczącego Rady Użytkowników, zwanej dalej Radą.
2. Przewodniczący Rady jest powoływany przez dyrektora Instytutu Astronomii UMK. Członkami Rady są kierownicy realizowanych projektów obserwacyjnych.
3. Informacja o otwarciu konkursu wraz z datą jego zamknięcia jest podawana do wiadomości pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych i inżynierjno-technicznych Instytutu Astronomii UMK przez przewodniczącego Rady za pomocą poczty elektronicznej.
4. Wyniki konkursu i harmonogram obserwacji na dany trymestr są ustalane przez Radę i zatwierdzane przez dyrekcję Instytutu Astronomii UMK. Informacje te są przekazywane kierownikom zatwierdzonych projektów obserwacyjnych przez przewodniczącego Rady za pomocą poczty elektronicznej oraz są publikowane na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Instytutu Astronomii UMK.
5. W przypadku uzasadnionej potrzeby wykonania pilnych obserwacji nowo zaistniałego zjawiska astronomicznego, czas obserwacyjny może zostać przyznany poza konkursem na podstawie wniosku o udostępnienie aparatury badawczej w trybie nadzwyczajnym, tzw. *Target of Opportunity*. Nabór tego typu wniosków prowadzony jest przez Radę w trybie ciągłym.
6. Na realizację projektu obserwacyjnego typu *Target of Opportunity* Rada może przyznać czas obserwacyjny niewykorzystany na realizację wcześniej zatwierdzonych projektów obserwacyjnych lub czas obserwacyjny przyznany na realizację wcześniej zatwierdzonych projektów obserwacyjnych w uzgodnieniu z ich kierownikami.
7. Obserwatorzy są uprawnieni do korzystania wyłącznie z aparatury badawczej wskazanej w zatwierdzonym projekcie obserwacyjnym i wyłącznie w ramach przyznanego czasu obserwacyjnego.

§ 3

1. Kierownikiem projektu obserwacyjnego może być wyłącznie osoba zatrudniona w Instytucie Astronomii UMK w grupie pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych, dydaktycznych lub inżynierjno-technicznych i posiadająca przynajmniej stopień naukowy doktora.
2. Kierownik projektu obserwacyjnego
  - 1) jest odpowiedzialny za zapewnienie przeszkolenia członków swojego zespołu badawczego w zakresie obsługi aparatury badawczej i gwarantuje ich odpowiednie kompetencje,
  - 2) jest zobowiązany dopilnować, aby wszyscy obserwatorzy realizujący jego projekt obserwacyjny zapoznali się z treścią *Regulaminu korzystania z teleskopów optycznych Instytutu Astronomii UMK*.
3. W trakcie korzystania z aparatury badawczej obserwatorów obowiązuje bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP i *Regulaminu korzystania z teleskopów optycznych Instytutu Astronomii UMK*.
4. Ze względów bezpieczeństwa obserwatorzy zobowiązani są do korzystania z aparatury badawczej w przynajmniej dwuosobowych grupach.
5. Zakazuje się pozostawiania przy aparaturze bez nadzoru osób przewlekłe chorych, u których istnieje ryzyko wystąpienia chwilowego zaniku świadomości.
6. W czasie pracy z aparaturą badawczą należy zachować szczególną ostrożność, w szczególności przy zdejmowaniu i zakładaniu osłon elementów optycznych oraz zmianie położenia teleskopu.
7. Obserwatorzy zobowiązani są do przestrzegania prawidłowej kolejności włączania i wyłączania poszczególnych podzespołów aparatury badawczej.
8. Zabrania się pozostawiania działającej aparatury badawczej bez nadzoru.
9. Obserwatorzy ponoszą materialną odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane użytkowaniem aparatury badawczej i innego wyposażenia niezgodnie z ich przeznaczeniem.

§ 4

1. Obserwatorzy są zobowiązani do zgłaszania zamiaru przyjazdu na obserwacje telefonicznie na portierni Instytutu Astronomii UMK z przynajmniej półgodzinnym wyprzedzeniem, jeśli przyjazd ma nastąpić w godzinach 15:00–7:00.
2. Przed rozpoczęciem obserwacji kierownik projektu obserwacyjnego lub upoważniona przez niego osoba pobiera klucze od pawilonu obserwacyjnego na portierni i pozostawia tam informację o długości planowanego pobytu na terenie Instytutu Astronomii UMK. Ze względów bezpieczeństwa zaleca się, aby obserwatorzy pozostawiali na portierni numery swoich telefonów komórkowych, o ile je posiadają.
3. Po zakończeniu obserwacji obserwatorzy są zobowiązani do pozostawienia porządku na stanowisku pracy i odniesienia pobranych kluczy od pawilonu obserwacyjnego do portierni Instytutu Astronomii UMK.
4. Czas pobrania i zwrotu kluczy od pawilonu obserwacyjnego jest zapisywany.
5. Ze względów bezpieczeństwa wewnątrz pawilonów obserwacyjnych i przyległy im teren są monitorowane. Zapis monitoringu jest archiwizowany.
6. W pawilonach obserwacyjnych obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu.

§ 5

1. Obserwacje należy prowadzić przy wilgotności względnej powietrza poniżej granicznej wartości 90%. W warunkach, gdy wartość graniczna zostanie przekroczona, należy niezwłocznie przerwać obserwacje i zamknąć szczelinę w kopule pawilonu obserwacyjnego. Obserwacje można wznowić, jeżeli wilgotność względna spadnie poniżej wartości granicznej.
2. Do śledzenia wilgotności względnej powietrza należy korzystać z odczytów
  - 1) automatycznych stacji meteorologicznych znajdujących się w pawilonach obserwacyjnych, dokonujących pomiarów w bezpośrednim otoczeniu aparatury badawczej,
  - 2) automatycznych stacji meteorologicznych znajdujących się na terenie Instytutu Astronomii UMK, jeśli w pawilonie obserwacyjnym brak jest urządzenia pomiarowego wskazanego w pkt. 1 lub urządzenie to nie działa.
3. W uzasadnionych przypadkach pilnych obserwacji, gdy względna wilgotność powietrza przekracza wartość graniczną, obserwator może kontynuować rozpoczętą ekspozycję, lecz musi zamknąć szczelinę w kopule pawilonu obserwacyjnego natychmiast po zakończeniu ekspozycji. Obserwatorzy są zobowiązani do usunięcia kondensacji pary wodnej z elementów aparatury badawczej za pomocą systemu grzewczego znajdującego się w pawilonie obserwacyjnym.
4. Zakazuje się pozostawiania systemu grzewczego w pawilonie obserwacyjnym po zakończeniu obserwacji i opuszczeniu budynku w stanie innym niż stan określony przez pracownika odpowiedzialnego za utrzymanie aparatury badawczej.

§ 6

1. W przypadku wystąpienia awarii lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu aparatury badawczej należy natychmiast przerwać wszystkie prace i zgłosić fakt ich zaistnienia pracownikowi odpowiedzialnemu za utrzymanie aparatury badawczej. Obserwatorzy są zobowiązani do minimalizacji ewentualnych dalszych szkód mogących wyniknąć z sytuacji awaryjnej.
2. Zabrania się obserwatorom dokonywania samodzielnych napraw i ingerencji w aparaturę badawczą.

§ 7

1. Sprzęt komputerowy znajdujący się w pawilonach obserwacyjnych przeznaczony jest wyłącznie do przeprowadzania obserwacji astronomicznych. Zabrania się instalowania dodatkowego oprogramowania i składowania danych pochodzących ze źródeł innych niż aparatura badawcza.
2. Materiał obserwacyjny nie jest archiwizowany przez Instytut Astronomii UMK. Jeśli zajdzie taka potrzeba, najstarszy materiał obserwacyjny może zostać usunięty z pamięci masowej komputerów znajdujących się w pawilonach obserwacyjnych. W gestii obserwatorów leży wykonanie kopii zapasowych na własny użytek natychmiast po zakończonych obserwacjach.

§ 8

1. W przypadku zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej typu pożar należy bezwzględnie przestrzegać instrukcji przeciwpożarowych znajdujących się w pawilonach obserwacyjnych.
2. W sytuacji, gdy któryś z obserwatorów ulegnie wypadkowi, należy niezwłocznie wezwać pomoc poprzez portiernię Instytutu Astronomii UMK lub telefon alarmowy.
3. W razie sytuacji alarmowej należy natychmiast udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego na miejsce zbiórki.

§ 9

W kwestiach nie wymienionych w niniejszym regulaminie stosuje się przepisy obowiązujące na terenie Instytutu Astronomii UMK wydane przez odpowiednie władze Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.